

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D. v právní věci **žalobce: T. S.**, nar. „X“, bytem „X“, zastoupeného JUDr. Radoslavem Bolfem, advokátem se sídlem Fibichova 218, 276 01 Mělník, proti **žalovanému: Krajskému úřadu Ústeckého kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16.2.2015, č.j. 4186/DS/2014, JID: 26002/2015/KUUK/Hyk,

t a k t o :

- I. Žaloba s e z a m í t á .
- II. V řízení o žalobě a o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 24.4.2016, č.j. 75 A 8/2015-36, n e m á žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství, ze dne 16.2.2015, č.j. 4186/DS/2014, JID: 26002/2015/KUUK/Hyk, jímž bylo jako opožděné zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Děčín, odboru správních činností a obecního živnostenského úřadu (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 7.7.2014, č.j. OSC/61876/2014/Bedn, sp.zn. OSC/Rp-1360/40664/2014, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupků dle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bodu 7 a písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterých se měl dopustit tím, že se dne 24.4.2014 ve 10:23 hod. na silnici č. I/62 u obce Dobkovice (u čerpací stanice GAZ PETROL) ve směru jízdy na Ústí nad Labem jako

řidič motorového vozidla tovární značky Alfa Romeo, r.z. „X“ neřídil svislou dopravní značkou č. B 21a „Zákaz předjíždění“ a vodorovnou dopravní značkou č. V 1a „Podélná čára souvislá“ a předjížděl před sebou jedoucí motorové vozidlo, čímž porušil místní úpravu provozu na pozemních komunikacích a nerespektoval vodorovnou dopravní značku. Dále pak kontrolujícímu policistovi nepředložil ke kontrole osvědčení o registraci vozidla. Tím porušil povinnosti řidiče vymezené v ust. § 4 písm. c) a ust. § 6 odst. 12 zákona o silničním provozu. Za uvedené jednání byla žalobci uložena pokuta ve výši 7.000,- Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 8 měsíců, jakož i povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000,- Kč.

Žalobce v žalobě uvedl, že v uvedené věci mu bylo správním orgánem I. stupně doručeno oznámení o předvolání k přestupkovému řízení. Na něj včasné reagoval písemnou omluvou s odůvodněním, že v termínu jednání čerpá plánovanou dovolenou. Žádost o doložení této skutečnosti mu však byla doručena až v době, kdy se již na dovolené nacházel. Po návratu proto předložil kopii tzv. „dovolenky“ od zaměstnavatele, dále kopii dokladu o rezervaci pobytu v zahraničí a výpisy z bankovního účtu prokazující zahraniční platební transakce. Správní orgán I. stupně však uvedenou omluvu shledal nedůvodnou a účelovou, a řízení vedl bez žalobcovy přítomnosti.

Žalobce dále namítal, že rozhodnutí ve věci mu bylo v důsledku jeho nezastižení při doručování uloženo u provozovatele poštovních služeb, kde si jej však nemohl v úložní lhůtě vyzvednout, neboť se nacházel mimo své bydliště. Navíc o proběhlém přestupkovém řízení ani nevěděl, proto doručení rozhodnutí neočekával. Rovněž po vrácení domů nenalezl ve schránce výzvu k vyzvednutí poštovní zásilky, tudíž ve chvíli, kdy se následně dozvěděl o nabytí právní moci rozhodnutí, nemohl již proti němu podat opravný prostředek. Přesto však odvolání podal, a to spolu s žádostí o prominutí zmeškání úkonu. Správní orgán I. stupně, ani následně žalovaný, ale jeho žádosti nevyhověli.

Žalobce proto uzavřel, že správní orgán I. stupně porušil jeho právo na spravedlivý proces, když přes včasné zaslání odmluvy jednal v řízení bez jeho přítomnosti a neumožnil mu se k věci vyjádřit. Stejně tak nesouhlasil se zamítnutím odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí pro opožděnost, neboť toto rozhodnutí mu dle jeho názoru nebylo řádně doručeno, a proto ani nemohla marně uplynout lhůta k odvolání. S ohledem na to žalobce navrhnul, aby soud napadené rozhodnutí zrušil.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhnul její zamítnutí a dále uvedl, že nesouhlasí s námitkou žalobce týkající se neumožnění účasti v řízení. Správní orgán I. stupně zaslal žalobci předvolání k ústnímu jednání a po obdržení omluvy jej vyzval k jejímu doplnění, resp. doložení relevantních dokladů odůvodňujících jeho nepřítomnost. Doplnění omluvy však nebylo v době konání nařízeného ústního jednání řádným způsobem doloženo, a prvoinstanční orgán tak jednal bez přítomnosti žalobce. Až následně od žalobce obdržel kopii žádosti o dovolenou v termínu jednání a další listiny.

Rozhodnutí ve věci bylo žalobci doručováno na adresu jeho trvalého pobytu prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, kde mu byla zanechána výzva k vyzvednutí zásilky a písemnost sama pak uložena na poště. Protože si žalobce v úložní době zásilku nevyzvednul, byla v souladu s ust. § 24 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), považována za doručenu a vrácena odesílateli. Uplynutím úložní doby taktéž započala běžet lhůta pro podání odvolání, které však žalobce nevyužil

a rozhodnutí nabylo právní moci. Teprve poté podal žalobce prostřednictvím svého zástupce odvolání, a to současně s žádostí o prominutí zmeškání úkonu, žádostí o přiznání odkladného účinku a provedení přezkumného řízení ve smyslu ust. § 94 odst. 1 správního řádu. Těmto návrhům však žalovaný nevyhověl, neboť pro to nebyly splněny zákonné předpoklady – žalobce byl srozuměn s tím, že je proti němu vedeno řízení o přestupcích a měl v dané věci očekávat doručení rozhodnutí. Pakliže často cestuje mimo trvalé bydliště, mohl si zřídit službu zasílání zásilek na jinou adresu nebo k jejich přebírání zmocnit jinou osobu. V opačném případě byl ale povinen nést negativní důsledky své nečinnosti.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), bez jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a právní zástupce žalobce do dvou týdnů od doručení výzvy s takovým projednáním věci nevyjádřil svůj nesouhlas, a proto se má za to, že souhlas udělil, když byl o uvedeném následku ve výzvě soudu výslovně poučen.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé zákona s.ř.s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené ust. v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v ust. § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle ust. § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky v projednávané věci ovšem zjištěny nebyly.

Na tomto místě soud uvádí, že již v předmětné věci jednou rozhodoval, a to rozsudkem ze dne 21.4.2016, č.j. 75 A 8/2015-36. V odůvodnění konstatoval, že správní řízení trpí vadou spočívající v nesprávném doručení prvoinstančního rozhodnutí, neboť zásilka obsahující tuto písemnost nebyla žalobci po marném uplynutí lhůty k vyzvednutí u provozovatele poštovních služeb vložena do jeho domovní schránky, čímž nemohlo dojít ani k naplnění podmínek fikce doručení ve smyslu ust. § 24 odst. 1 správního řádu a nabytí právní moci. V důsledku tohoto pochybení pak soud napadené rozhodnutí podle ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil a věc podle ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Na základě kasační stížnosti podané žalovaným proti citovanému rozsudku však Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 28.12.2016, č.j. 4 As 99/2016-31, prvotní rozsudek zdejšího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud dovodil pochybení krajského soudu při výkladu ust. § 24 odst. 1 správního řádu, neboť v mezidobí došlo ze strany rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu k vyslovení sjednocujícího stanoviska týkajícího se otázky doručování fikcí. Rozšířený senát v rozsudku ze dne 20.12.2016, č.j. 3 As 241/2014-41, konstatoval, že na fikci nemá vliv skutečnost, zda následně došlo ke vhození doručované písemnosti do schránky adresáta, či nikoliv, neboť tato povinnost má za účel toliko určité zvýšení komfortu. Právní fikce sice představují značný zásah do práv občanů na spravedlivý proces, toto omezení je nicméně přípustné, pokud je to nezbytné pro ochranu důležitého veřejného zájmu a práv a svobod ostatních občanů (zde daných snahou zabránit, aby účastníci řízení nemohli nepřebíráním písemností bránit postupu řízení a prodlužovat tak jeho délku). Proporcionalita zásahu je

navíc kompenzována i existencí možnosti požádat o určení neplatnosti doručení dle ust. § 24 odst. 2 správního řádu v případech, kdy adresát prokáže, že uloženou zásilku nemohl bez svého zavinění z objektivních důvodů vyzvednout. Vzhledem k uvedenému Nejvyšší správní soud ve shora citovaném rozhodnutí o kasační stížnosti uzavřel, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo žalobci doručeno fikcí dne 21.7.2014, neboť si jej v úložní době nevyzvedl u provozovatele poštovních služeb, a současně ani nikterak nedoložil své tvrzení, že by ve schránce nenalezl výzvu k vyzvednutí zásilky.

V dalším řízení vedeném na základě shora citovaného zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu je krajský soud výše předestřenými závěry podle ust. § 110 odst. 4 s.ř.s. vázán. S ohledem na to musel námitku týkající se vad v doručování prvoinstančního rozhodnutí zamítnout, neboť v dané věci došlo k naplnění předpokladů pro užití fikce doručení ve smyslu ust. § 24 odst. 1 správního řádu. Dále se proto zabýval ostatními žalobcem uplatněnými žalobními body.

Ze správního spisu soud zjistil tyto podstatné skutečnosti. Dne 26.5.2014 bylo žalobci doručeno předvolání k ústnímu jednání před správním orgánem I. stupně v termínu 19.6.2014, v 10:00 hod. Z jednání se žalobce písemně omluvil s ohledem na plánovanou dovolenou přípisem doručeným správnímu orgánu dne 16.6.2014. Ten však důvod omluvy vyhodnotil jako nedostačující, ústní jednání provedl bez přítomnosti žalobce a rozhodnutím ze dne 7.7.2014, č.j. OSC/61876/2014/Bedn, sp.zn. OSC/Rp-1360/40664/2014, jej uznal vinným ze shora vymezeného přestupkového jednání. Jak vyplývá z doručky, písemnost byla žalobci v důsledku neúspěšného pokusu o doručení do vlastních rukou uložena dne 11.7.2014 u provozovatele poštovních služeb a současně mu byla ve schránce zanechána výzva k jejímu vyzvednutí. Protože si ji však žalobce v úložní době nevyzvedl, došlo dne 21.7.2014 k doručení písemnosti fikcí a ode dne následujícího započala běžet lhůta 15 dní k podání odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí. Její běh skončil dne 5.8.2014, a ode dne 6.8.2014 se tak rozhodnutí nachází v právní moci.

Proti němu podal žalobce dne 3.9.2014 odvolání, a to spolu s žádostí o určení neplatnosti doručení rozhodnutí ve smyslu ust. § 24 odst. 2 správního řádu, resp. prominutí zmeškání úkonu ve smyslu ust. § 41 odst. 2 správního řádu. Žádost žalobce odůvodnil svou nepřítomností v trvalém bydlišti po dobu uložení zásilky tak, že se dne 11.7.2014 nacházel na služební cestě v Ostravě a ode dne 12.7.2014 do 22.7.2014 byl navštívit svého otce žijícího ve Spolkové republice Německo. Po svém návratu navíc ve schránce nenalezl ani výzvu k vyzvednutí zásilky. Ke svému návrhu žalobce doložil formulář o výsledku auditu dealera automobilů značky BMW, spol. CarTec Group, s.r.o., konaného v Ostravě dne 11.7.2014, na němž se nachází jméno a podpis žalobce, a dále potvrzení pana J. S., bytem „X“, jenž prohlásil, že se žalobce od 12. do 22.7.2014 nacházel u něj na návštěvě z neodkladných rodinných důvodů.

Dne 8.9.2014 rozhodl správní orgán I. stupně usnesením sp.zn. OSC/Rp-1360/40664/2014, č.j. OSC/80163/2014/Bedn, že se zmeškání lhůty pro podání odvolání žalobci nepromíjí, neboť neprokázal, že si pro dočasnou nepřítomnost nebo z jiného závažného důvodu nemohl bez svého zavinění uloženou písemnost ve stanovené lhůtě vyzvednout. Odvolání bylo proto postoupeno žalovanému, jenž jej napadeným rozhodnutím zamítl jako opožděné.

V přezkoumávané věci soud hodnotil správnost závěrů prvoinstančního orgánu týkajících se posouzení závažnosti důvodů, pro které žalobce navrhoval vyslovit neplatnost doručení rozhodnutí vydaného v I. stupni, resp. prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání.

Dle ust. § 24 odst. 2 správního řádu platí, že prokáže-li adresát, že si pro dočasnou nepřítomnost nebo z jiného vážného důvodu nemohl bez svého zavinění uloženou písemnost ve stanovené lhůtě vyzvednout, může za podmínek ust. § 41 požádat o určení neplatnosti doručení nebo okamžiku, kdy byla písemnost doručena.

Dle ust. § 41 odst. 2, 4 správního řádu může o prominutí zmeškání úkonu požádat účastník do 15 dnů ode dne, kdy pominula překážka, která podateli bránila úkon učinit. S požádáním je třeba spojit zmeškaný úkon, jinak se jím správní orgán nezabývá. Zmeškání úkonu nelze prominout, jestliže ode dne, kdy měl být úkon učiněn, uplynul jeden rok. Správní orgán promine zmeškání úkonu, prokáže-li podatel, že překážkou byly závažné důvody, které nastaly bez jeho zavinění.

Jak již konstatoval Nejvyšší správní soud ve svém zrušujícím rozsudku, rozhodnutí o prominutí zmeškání úkonu je rozhodnutím předběžné povahy, jež může být přezkoumáváno v rámci rozhodnutí o zamítnutí odvolání pro opožděnost – v této souvislosti citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31.7.2008, č.j. 9 As 88/2007-47 (dostupný též na www.nssoud.cz). Obdobný závěr pak dle názoru zdejšího soudu platí i pro rozhodnutí o určení neplatnosti doručení. Současně je ale rovněž nutné upozornit, že neplatnost doručení písemnosti ve smyslu ust. § 24 odst. 2 správního řádu a prominutí zmeškání úkonu dle ust. § 41 odst. 2 téhož zákona jsou dva samostatné právní instituty, a to přesto, že pro jejich aplikaci zákonodárce stanovil shodné zákonné podmínky v rámci právní úpravy druhého z nich. Přestože jsou tak sice správní orgány povinny rozhodovat o určení neplatnosti doručení písemnosti podle ust. § 24 odst. 2 správního řádu, důvodnost žádosti musí posuzovat z pohledu podmínek vymezených v institutu prominutí zmeškání úkonu dle ust. § 41 správního řádu (k tomu vizte též rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 19.6.2013, č.j. 17 A 29/2013-27, dostupný též na www.nssoud.cz).

V usnesení ze dne 8.9.2014, sp.zn. OSC/Rp-1360/40664/2014, č.j. OSC/80163/2014/Bedn, se správní orgán I. stupně zabýval především prominutím zmeškání žalobcem opožděného odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí, jím učiněné závěry se však dají přiměřeně aplikovat i na žádost o určení neplatnosti doručení písemnosti. V dané věci odůvodnil žalobce obě žádosti svou nepřítomností v bydlišti z důvodu služební cesty a návštěvy blízké osoby, v důsledku kterých mu marně uplynula lhůta k uložení zásilky u provozovatele poštovních služeb, a žalobce se tak ani nemohl dozvědět, že mu mělo být rozhodnutí doručováno. Pojem „(zá)vážné důvody“ zákon nespecifikuje, musí však být objektivní povahy, přičemž jejich závažnost se posuzuje vždy podle okolností konkrétního případu. Např. v rozsudku ze dne 17.2.2015, č.j. 7 Azs 13/2015-28 (dostupného též na www.nssoud.cz), tak Nejvyšší správní soud v této souvislosti uvedl, že ani nepříznivý zdravotní stav účastníka řízení není možné vždy považovat za závažný důvod, jestliže účastníkovi nebrání zmeškaný úkon učinit.

V přezkoumávaném případě se žalobce dne 11.7.2014 (tedy dne, kdy mu byla doručována zásilka obsahující prvoinstanční rozhodnutí) nacházel na služební cestě v Ostravě. S ohledem na vzdálenost uvedené obce od jeho bydliště lze předpokládat, že k cestě nastoupil již ráno, popřípadě v dopoledních hodinách, a nemohl být proto poštovním doručovatelem

zastihnout. Potvrzení jeho otce o pobytu ve Spolkové republice Německo se však váže až ke dni 12.7.2014, přičemž žalobce neprokázal, že by se mezi ukončením služební cesty a odjezdem do SRN zdržoval jinde, než na adrese trvalého pobytu, kde si mohl na základě výzvy k vyzvednutí zásilky písemnost převzít. I pokud by však žalobce svou nepřítomnost v tomto období prokázal, není možné návštěvu otce bez dalšího považovat za závažné důvody ve smyslu ust. § 24 odst. 2 a ust. § 41 odst. 4 správního řádu, jestliže žalobce nikterak nespecifikoval, v čem měly spočívat neodkladné rodinné záležitosti, na něž ve svých žádostech poukazoval.

Rovněž tak není splněna ani podmínka určení neplatnosti doručení písemnosti z důvodu dočasné nepřítomnosti podle ust. § 24 odst. 2 správního řádu, neboť ta musí nastat bez zavinění adresáta. Návštěva otce byla nepřítomností nepochybně plánovanou (žalobce ani netvrdil opak), proto bylo jeho povinností si po dobu absence zajistit některý z náhradních způsobů doručování (zřízením datové schránky či zasílání zásilek na jinou adresu nebo zmocněním jiné osoby k jejich přebírání). A to pak zvláště za situace, kdy žalobce věděl, že je proti němu vedeno přestupkové řízení, neboť sám správnímu orgánu I. stupně zaslal omluvu k ústnímu jednání konanému dne 19.6.2014. V důsledku toho měl proto očekávat, že ve věci bude v přiměřené době vydáno rozhodnutí, proto pakliže odcestoval bez zabezpečení přebírání zásilek na delší dobu mimo své bydliště, sám se připravil o možnost podat odvolání ve stanovené lhůtě. Soud tudíž uzavírá, že žalobce nesplnil podmínky pro určení neplatnosti doručení prvoinstančního rozhodnutí, ani prominutí zmeškání úkonu podání odvolání, a jeho námitka spočívající v pochybení správních orgánů je tak v tomto smyslu nedůvodná.

S ohledem na výše uvedené byl správný následný postup žalovaného, jenž odvolání žalobce proti rozhodnutí vydanému v prvním stupni zamítl jako opožděné, neboť bylo podáno až poté, co rozhodnutí nabylo právní moci. V souvislosti s tím se pak soud nemohl zabývat ostatními námitkami uplatněnými v žalobě, neboť ve vztahu k projednávané věci pozbyly nadále na významu. Žaloba proto není důvodná, a soud ji výrokem rozsudku ad I. podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně pak podle ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. a ust. § 110 odst. 3 s.ř.s. ve výroku rozsudku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl konečný úspěch ve věci a žalovanému ani žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 20. března 2017

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová